

Barcelona School
of Tourism, Hospitality
and Gastronomy

Centre adscrit

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

MANUAL D'ESTIL DEL CETT-UB PER L'ELABORACIÓ DE DOCUMENTS ACADÈMICS

Índex

1. Presentació.....	3
2. Format general dels documents.....	3
3. Cites i referències	6
3.1. Cites.....	6
3.2. Referències	8
4. El plagi a la Universitat de Barcelona.....	11

1. Presentació

El Manual d'Estil del CETT-UB pretén ser una guia de referència per l'estudiantat de l'Escola Universitària del CETT a l'hora de desenvolupar els seus treballs acadèmics. En aquest sentit, el document pretén aportar orientacions que tant poden ser útils per la redacció d'un projecte d'una assignatura en concret o bé de cara el Treball de Fi de Grau o el Treball de Fi de Màster.

En aquest sentit, el manual aborda dos aspectes clau a l'hora de redactar un document acadèmic. El primer d'ells fa referència als aspectes formals, mentre que el segon fa incís en el sistema de cites i referències que tot document acadèmic ha d'incloure.

2. Format general dels documents

Els documents acadèmics han de seguir una sèrie d'aspectes formals que es citen a continuació:

- **Processador de text:** Els documents es redactaran en format Word o OpenOffice. Tot i així, tots els treballs s'han de lliurar en format pdf.
- **Redacció:** Els documents s'han de redactar en impersonal.
- **Idioma:** Català, castellà o anglès, segons la llengua vehicular de l'assignatura.
- **Tipus de lletra:** Es recomana utilitzar *Times New Roman* (mida 12) o *Arial* (mida 10). Els títols i fonts de les taules, figures i notes al peu de pàgina mantindran el mateix tipus de lletra, però amb una mida 2 punts inferior (*Times New Roman* a 10 punts / *Arial* a 8 punts). Cal que un mateix document estigui redactat en un sol tipus de lletra.
- **Interlineat:** Interlineat amb espai de 1,15 al text i espai simple als peus de taules i figures.
- **Marges:** Uniformes de 2,5 cm a la part superior i inferior, i 3 cm a dreta i esquerra.
- **Paràgraf:** Justificats.
- **Numeració de la pàgina:** Cal numerar totes les pàgines a la part inferior de forma centrada (excloent la portada).

- **Títols dels apartats i sub-apartats:** Els apartats del document han d'estar numerats. Cal utilitzar encapçalaments i sub-encapçalaments amb format diferenciat que ens indiquin la jerarquia de la informació. Es poden utilitzar 4 nivells d'encapçalaments segons la complexitat del document.

Nivell	Format encapçalament
1	ALINEAT A L'ESQUERRA EN NEGRETA AMB MAJÚSCULES
2	Alineat a l'esquerra en negreta amb minúscules
3	<i>Alineat a l'esquerra, negreta, cursiva, minúscules</i>
4	<i>Alineat a l'esquerra, cursiva, minúscules</i>

Exemple:

1. TIPOLOGIES TURÍSTIQUES

1.1. El Turisme litoral

1.1.1. El cas de Salou

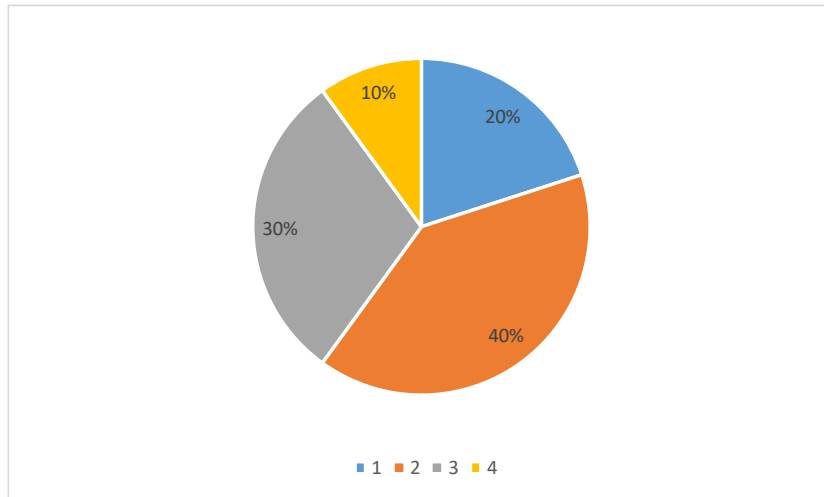
1.1.1.1 Els impactes de turisme a Salou

- **Notes a peu de pàgina:** Es recomana no utilitzar notes a peu de pàgina. En cas que fes falta, es marcarà al text mitjançant números correlatius en format de superíndexs (1, 2, 3, 4,...). Les notes s'escriuran a la part inferior de la pàgina on apareix la nota a peu de pàgina.
- **Figures:** Es consideren figures els gràfics, esquemes, mapes, dibuixos, fotos... Les figures s'inclouen a la mateixa pàgina del text on es citen. Si les figures són molt grans s'utilitza una sola pàgina immediatament després de la pàgina on es fa referència. A la part superior, s'inclourà el número de la figura en negreta (ex. Figura 1) i el seu títol. Així mateix, a la part inferior de la figura s'indicarà la font de procedència de les dades. Si estan produïdes per l'autor/a es farà constar com a font "Elaboració pròpia".

Exemple:

Figura 1

Percentatge de famílies segons el nombre d'ordinadors que disposen

Font: Elaboració pròpia.

- **Taules:** Les taules s'inclouen després del paràgraf on han estat citades. Si les taules són molt grans s'utilitza una sola pàgina immediatament després de la pàgina on es fa referència. Al text es referirà a elles com Taula 1, Taula 2,... A la part superior de cada taula s'inclourà el número de la taula en negreta (ex. Taula 1) i el seu títol. Així mateix, a la part inferior de la taula s'indicarà la font de procedència de les dades. Si les hem produït nosaltres, es farà constar com a font "Elaboració pròpia".

Exemple:

Taula 1

Valoració d'aspectes segons àrees geogràfiques per part del turista

Ciutat i regió	Aspectes	
	Seguretat ciutadana	Soroll
Barcelona ciutat	8,05	6,89
Barcelona regió	8,41	7,65
Destinació Barcelona	8,16	7,14

Font: Observatori del Turisme de Barcelona (2019).

3. Cites i referències

Quan en un treball acadèmic es cita informació extreta d'una altra font, cal citar correctament aquesta font tant al text com a la llista de referències que està situada al final del document. Totes les cites incloses al text han d'estar referenciades al final a la llista de referència, i a la inversa. Si no es citen les idees d'altres autors/es, s'està cometent plagi.

3.1. Cites

Les cites s'inclouen en el text que es redacta. Aquestes no inclouen tota la informació de la font, sinó que només mencionen explícitament l'autor/a de la font i l'any de publicació entre parèntesis.

Les cites poden ser textuais o no textuais. Utilitzem una cita textual quan reproduïm una frase amb les mateixes paraules de l'autor/a. En canvi, fem servir una cita no textual quan expressem les idees de l'autor/a, però amb les nostres pròpies paraules.

Per a cites no textuais cal indicar el primer cognom del autor/a i l'any de publicació del document. Cal diferenciar entre:

- Si el nom de l'autor/a forma part del redactat del document, posteriorment al seu cognom afegim l'any de publicació entre parèntesis.

Aquest concepte va ser exposat per Barril (1978) en la ...

Mason (2020) parla de la sostenibilitat en el sector turístic...

- Si exposem la idea sense especificar el nom de l'autor/a al redactat, afegim el cognom de l'autor/a i l'any de publicació entre parèntesi separats per una coma.

...en aquest cas la variable va resultar no ser rellevant (Sanahuja, 1982)

- Si la font ha estat escrita per dos autors/es i volem incorporar el nom dels autors/es com a part del redactat del document, citem sempre els dos cognoms separats per "i" i indiquem l'any de publicació entre parèntesis.

Aquest concepte va ser exposat per Farré i Pérez (2019)...

- Si la font ha estat escrita per dos autors/es i no volem incorporar el nom dels autors/es com a part del redactat del document, citem entre parèntesi els dos cognoms separats per "&" i afegim l'any de publicació separat per una coma.

...en aquest cas la variable va resultar ser no rellevant (Farré & Pérez, 2019)

- Si hi ha entre 3 autors/es o més i volem incorporar el nom dels autors/es com a part del redactat del document, escrivim el cognom del primer autor/a seguit de “et al.” de forma integrada a la frase i entre parèntesis indiquem l’any de publicació.

Aquest concepte va ser exposat per Moliné et al. (2018)...

- Si hi ha entre 3 autors/es o més i no volem incorporar el nom dels autors/es com a part del redactat del document, citem entre parèntesi el primer cognom seguit de “et al.” i l’any de publicació separat per una coma.

...en aquest cas la variable va resultar ser no rellevant (Moliné et al., 2018)

- Les organitzacions s’escriuen amb el nom complet seguit de l’abreviatura entre claudàtors [] la primera vegada que les citem. A partir de la segona cita utilitzem només la seva abreviatura.

Segons l’Institut Català de la Salut [ICS] (2020)... / (Institut Català de la Salut [ICS], 2020)... → la primera vegada que es cita al text

Segons l’ICS (2020) / (ICS, 2020) → la resta de cites

- Si la font no disposa de l’any de publicació, indiquem n.d. (en anglès, *no date*) entre parèntesis.

(OMT, n.d.)

- Si una cita fa referència a més d’una font, incloem tots els autors/es entre parèntesis separats per punt i coma.

(OMT, 2001; Barril et al., 2013; Moliné & Serrat, 1998)

- Quan dos documents del mateix any tenen el mateixos primers autors/es, afegim els següents autors/es fins que es puguin distingir les dues referències.

(Kim, Park, Lee, et al., 2020)

(Kim, Park, Cho, et al., 2020)

- Si un autor/a o grup d’autors/es han publicat més d’una obra el mateix any, afegim a l’any les lletres de l’alfabet: 2010a, 2010b, 2010c... A la llista de referències cal utilitzar el mateix procediment.

(Prat & Vidal, 2018a)

(Prat & Vidal, 2018b)

- Quan utilitzem un concepte que es cita a la publicació que hem llegit, però no disposem de l'obra original, indiquem la cita de la següent manera: (Autor/a original, Any de la publicació original, citat a Autor/a secundari, any de publicació de l'obra secundària).

(Soler, 1993, citat a Vilaseca, 2011).

Tal i com digué Soler (1993), citat a Vilaseca (2011)

Per a cites textuais copiades directament de l'obra original directament, hem de distingir segons la longitud del text:

- Longitud del text inferior a 40 paraules. Escrivim el text entre cometes dobles en el cos del paràgraf i al final citem l'autor/a i l'any de publicació seguint els mateixos criteris explicats anteriorment. A més, afegim la pàgina on hem trobat la cita a la font original precedida per p o pp, si ocupa una o varies pàgines.

“en termes de beneficis o costos previstos obtinguts a canvi dels serveis que proporcionaven” (App, 1992, p. 669)

- Longitud del text superior a 40 paraules. Quan la longitud del text és superior a 40 paraules, incloem la cita iniciant un nou paràgraf sagnat per l'esquerra 2,5 cm i sense cometes. Al final de la cita, especifiquem la pàgina on hem trobat la cita a la font original precedida per p o pp, si ocupa una o varies pàgines.

Tal i com assenyalen Anguera-Torrell et al. (2020):

La necessitat de ser proactiu és particularment important en aquest tipus de plataformes P2P, atès que tendeixen a mostrar un creixement exponencial inesperat. Així, la manca de regulació aplicable obre les portes a l'aparició de costos socials, la intensitat dels quals podria ser proporcional al creixement d'aquestes plataformes (p. 12).

3.2. Referències

La secció de referències consta d'un llistat de les fonts utilitzades al llarg del text que comença en una nova pàgina amb el títol de “Referències”. Cada referència conté tota la informació necessària per localitzar el document original d'on hem extret la informació. Així mateix, cada referència s'escriu sempre amb sangria francesa.

Les referències s'ordenen alfabèticament a partir dels cognoms dels autors/es. Si un autor/a té més d'una obra, s'ordenen per any de publicació.

Si hi ha més d'una obra dels mateixos autors/es al mateix any, s'ordenen pel títol de la publicació i després de l'any s'afegeix a, b, c.

Exemples:

Albiol, J., & Pou, U. (2005a). *El desenvolupament sostenible*. Edicions turístiques.

Albiol, J., & Pou, U. (2005b). *És possible una desenvolupament turístic sostenible?* Edicions turístiques.

Si la font té diferents autors/es, es separen per comes, menys el penúltim i l'últim autor/a, que es separen amb una coma i una &.

Quan l'autor/a és una institució, la referència s'ordena a partir de la primera paraula del nom de la institució (no de les seves sigles).

Si la publicació té 20 autors/es o menys, es citen tots ells a la referència. Si en té més de 20, s'inclouen els primers 19, es posen punts suspensius i posteriorment s'introdueix l'últim autor.

Si no s'indica l'any de la publicació, a la referència s'inclou un n.d. (en anglès, *no date*) entre parèntesis al mateix lloc on aniria l'any.

A més, cal tenir en compte que la informació que ha d'incloure una referència és diferent segons la tipologia de document que vulguem referenciar. Tot seguit, es presenten les característiques de les tipologies de fonts més comunes:

Articles de revistes científiques

El format a seguir per a referenciar articles de revistes acadèmiques és el següent:

Cognom, Inicial del nom, & Cognom, Inicial del nom (any). Títol del article. *Títol de la revista*, Volum,(número del volum), pàgines. DOI, si n'hi ha

Per exemple:

Plichta, J. (2019). The co-management and stakeholders theory as a useful approach to manage the problem of overtourism in historical cities—illustrated with an example of Krakow. *International Journal of Tourism Cities*, 5(4), 685-699. <https://doi.org/10.1108/IJTC-12-2018-0107>

McCamley, C., & Gilmore, A. (2017). Aggravated fragmentation: A case study of SME behaviour in two emerging heritage tourism regions. *Tourism Management*, 60, 81-91. <https://doi.org/10.1016/j.tourman.2016.11.016>

Govers, R., Go, F. M., & Kumar, K. (2007). Promoting tourism destination image. *Journal of travel research*, 46(1), 15-23.
<https://doi.org/10.1177/0047287507302374>

Llibres

El format a seguir per a referenciar llibres és el següent:

Cognom, Inicial del nom, & Cognom, Inicial del nom (any). *Títol del llibre*. Editorial. DOI, si n'hi ha

Per exemple:

Organización Mundial del turismo (2016). *El turismo y los Objetivos de Desarrollo Sostenible*. UNWTO. <https://doi.org/10.18111/9789284417766>

Capítols de llibres

El format a seguir per a referenciar capítols de llibre és el següent:

Cognom, Inicial del nom, & Cognom, Inicial del nom (any). Títol del capítol. A: Inicial del nom i Cognom, & Inicial del nom i Cognom (Eds.), *Títol del llibre* (pàgines del capítol). Editorial. DOI, si n'hi ha

Per exemple:

Young, F. W. (1972). A model of polynomial conjoint analysis algorithms. A: R.N. Shepard, A.K. Ronney, & S. Nerlove (Eds.) *Multidimensional scaling: Theory and applications in the behavioral sciences*. Academic Press.

Tesis doctorals, Treballs de Fi de Màster o Treballs de Fi de Grau

El format a seguir per a referenciar tesis doctorals, treballs de fi de màster o treballs de fi de grau és el següent:

Cognom, Inicial del nom, & Cognom, Inicial del nom (any). *Títol del document acadèmic* [tipus de document acadèmic] Nom de la base de dades.

Per exemple:

Imbert-Bouchard, D. (2019). La senyalització turística com a instrument de gestió territorial. El cas dels municipis turístics de Catalunya; l'estat de la qüestió entre 2013 i 2017 [tesi doctoral]. Tesis doctorals en xarxa.

Recursos electrònics

El format a seguir per a referenciar recursos electrònics és el següent:

Cognom, Inicial del nom, & Cognom, Inicial del nom (any). <i>Títol del recurs</i> . Enllaç URL
--

Per exemple:

Institut d'Estadística de Catalunya (2019). *Turistes estrangers. Per país de residència habitual*. <https://www.idescat.cat/indicadors/?id=anuals&n=10532>

Documents legals

El format a seguir per a referenciar documents legals és el següent:

Nom de la regulació o llei § número de secció i font (any).

Per exemple:

Llei 13/2002, de 21 de juny, de turisme de Catalunya, Boletín Oficial del Estado § L46 (2004).

4. El plagi a la Universitat de Barcelona

Què és el plagi?

Plagiar és fer passar una obra de tipus intel·lectual o artística d'altri com a pròpia. No obstant això, també es pot considerar plagi no fer esment de les fonts consultades per a l'elaboració d'una obra, copiar fragments sencers, parafrasejar textos, entre altres pràctiques poc ètiques.

A qui perjudica?

En primera instància, el plagi perjudica la persona creadora de l'obra original, ja que veu violentats els seus drets d'autor/a. En un entorn acadèmic, també es perjudica l'activitat docent, ja que es veu alterada la seva funció de formar i dotar de coneixement. Però, a més, també en surt perjudicat qui comet el plagi. Les competències d'anàlisi, síntesi i crítica de les fonts d'informació, que s'adquireixen mitjançant la formació universitària, són fonamentals pel desenvolupament personal i acadèmic. Plagiant es perd l'oportunitat de desenvolupar-les.

Com distingir el plagi?

A part del cas més evident de fer passar com a propi el treball d'un altra persona, hi

ha altres exemples de plagi:

- Copiar fragments, imatges, gràfics i altres elements sense citar la seva procedència
- Utilitzar informació extreta d'un altre treball o publicació i no esmentar-ho a l'apartat de referències
- Parafrasejar, reescriure o traduir un text sense citar la font
- Reutilitzar tasques pròpies anteriors sense referenciar-les (autoplagi)
- Utilitzar idees o paraules alienes com pròpies

Com evitar-ho?

Simplement, cal tenir en compte una sèrie de bones pràctiques a l'hora d'elaborar un treball:

- Seguir el format corresponent de les cites literals i citar el seu origen
- Redactar amb paraules pròpies idees d'altres citant la font
- Identificar a l'apartat de referències totes les fonts utilitzades
- Citar correctament d'acord amb la normativa APA

Com detectar el plagi?

Actualment, existeixen diversos programaris per detectar de manera automàtica evidències de plagi en un treball. El CETT disposa d'un d'aquests programaris, anomenat URKUND, que és usat per nombroses universitats i institucions acadèmiques de tot el món.

¿Plagiar té conseqüències?

Evidentment, a part dels perjudicis ja esmentats, plagiar pot tenir conseqüències acadèmiques i, en els casos més extrems, fins i tot legals.

Per a més informació sobre com evitar el plagi, es poden consultar els recursos disponibles de la [Universitat de Barcelona](https://www.ub.edu/).